

Központi Statisztikai Hivatal
Országos Statisztikai Tanács és a
Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testület

Az Országos Statisztikai Tanács (OST) és a Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testület (NSKT) 2025. október 16-ai együttes ülésének emlékeztetője

Jelen vannak:

- az Országos Statisztikai Tanács tagjai vagy helyetteseik,
- a Nemzeti Statisztikai Koordinációs Testület tagjai vagy helyetteseik,
- Dr. Horn Dániel, az OST elnöke,
- Dr. Tóth Tamás, a KSH elnökhelyettese,
- Bóday Pál, a KSH elnöki tanácsadója,
- a KSH főosztályvezetői vagy általuk delegált munkatársak,
- az OST Titkárság és az NSKT Titkárság munkatársai.

Dr. Horn Dániel, az OST elnöke köszöntötte az OST tagjait és a megjelenteket. Ezt követően megállapította, hogy az OST határozatképtelen. Az ülést berekesztette, majd az OST ügyrendje szerint a következő ülést az eredeti napirenddel 10 óra 05 percre tűzte ki. A kitűzött új OST ülés a jelenlévő tagok számától függetlenül az eredeti napirendi kérdésekben határozatképes.

Ezt követően Dr. Horn Dániel, az OST elnöke 10 óra 05 perckor az ismételt ülést megnyitotta.

Dr. Horn Dániel, az OST elnöke köszöntötte, majd felkérte a résztvevőket az ülés napirendjének elfogadására, továbbá kérte, hogy aki nem ért egyet a napirenddel, jelezze azt. Észrevétel nem érkezett, a tagok által elfogadottnak minősült a napirend.

Az ülésen megbízólevelek átadására került sor az OST korábban kinevezett tagja részére:

1. Dr. Pálosi Mihály úr részére a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő képviselőjében.

Az ülésen megbízólevél átadására került sor az új NSKT tagok részére:

1. Tiszolci Péter úr részére a Belügyminisztérium képviselőjében,
2. Reiter Szilvia asszony részére az Agrárminisztérium képviselőjében.

1. napirendi pont: Az OSAP 2026. évi tervezete

Előterjesztő: dr. Nagy Eszter, a KSH Statisztikai koordinációs és jogi főosztályának vezetője

Dr. Nagy Eszter elmondta, hogy előadásában röviden beszámol a 2026. évi OSAP tervezetéről és azt követően részletesebben ismerteti majd a hivatalos statisztikáról szóló 2016. CLV. törvénynek (a továbbiakban: Stt.) az idei év nyarán megjelent módosítását, amely a magánkézben lévő adatokhoz való hozzáféréssel kapcsolatban tartalmaz rendelkezéseket.

Elmondta, hogy az OSAP Korm. rendelet 2026. évre tervezett adatgyűjtéseinek száma 196 db. Tovább folytatódik az a trend, hogy évről évre csökken az adatgyűjtések száma, amely tehercsökkenést jelent az adatszolgáltatók számára.

Ismertette a 2026. évi OSAP-ból szünetelés vagy megszűnés miatt kikerülő és újra elrendelésre kerülő adatfelvételeket.

Kiemelte, hogy nem csak a KSH, hanem a Hivatalos Statisztikai Szolgálat (a továbbiakban: HSSz) tagjai is figyelmet fordítottak arra, hogy adatgyűjtéseket adminisztratív adatokkal váltsanak ki, illetve indokolatlanul ne tartsanak bent az OSAP Korm. rendeletben.

Ennek megfelelően 2026-ban az Agrárközgazdasági Intézet és a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium is megszüntet egy-egy adatfelvételt.

Mindezekre figyelemmel sikerült elérni, hogy a jövő évben az adatszolgáltatók csökkenésének száma 6% feletti értéket mutat. Az adathelyek száma is csökkent az előző évhez képest, így ezen a téren is volt előrelépés.

Az OSAP Korm. rendeleten kívüli, 2026. évre tervezett statisztikai adatátvételekről elmondta, hogy ezek száma: 326 db, amelynek túlnyomó többsége a KSH elrendelésében van.

Az új adatátvételek közül kiemelte a mobilcella adatok felhasználására vonatkozó adatátvételt.

Elmondta, hogy az OSAP részét képezik a népmozgalmi felvételek is, amelyeknek egy része a Stt. végrehajtási rendeletében (a továbbiakban: Stt. Vhr.) van adatkör szinten meghatározva.

Ismertette, hogy módosítani szükséges a Stt. Vhr. mellékletét képező „Élveszületési” lapot, illetve a „Válási lapot”. A módosításnak technikai okai vannak, különböző, egyéb jogszabályokban történő változások, szövegpontosítások indokolják annak szükségességét. Ezt a módosítást az OSAP Korm. rendelettel együtt egy előterjesztésben fogja kezdeményezni a KSH.

Röviden bemutatta a KSH által 2026. évre tervezett önkéntes adatgyűjtéseket. A 2026. évre tervezett önkéntes adatgyűjtések száma: 9 db, amelyből kettőt emelt ki.

Az egyik a Magyar Nemzeti Bankkal együtt végrehajtandó „Miből élünk?” felvétel, illetve a másik, ami európai uniós jogszabály alapján kerül végrehajtásra, az „Életkörülmények felvétel”, amely az Európai Háztartási Költségvetési felvételnek a magyarországi végrehajtása lesz.

Ezt követően rátért a Stt. idén nyáron lezajlott módosítására. Elmondta, hogy a módosítás a Stt. 29. §-át érintette. 2023-ban a KSH részt vett az Európai Unió Peer Review szakértői auditban és akkor ajánlasként felmerült az, hogy a statisztikai hivataloknak annak érdekében, hogy minél gyorsabban, minél újszerűbb statisztikai termékeket tudjanak előállítani, hozzá kell férniük az eddig nem használt olyan adatforrásokhoz, amelyek a gazdálkodó szervezeteknél állnak rendelkezésre és amelyeket nem célszerű kérdőíven begyűjteni, hanem ezeknél a szervezeteknél lévő adatbázisokból, nyilvántartásokból átvehetők. Ezt az ajánlást nem csak a KSH, hanem minden tagország statisztikai hivatala megkapta.

Ezzel indult el a folyamat annak érdekében, hogy jogalkotói szinten is megfelelő lépéseket lehessen tenni. Ezt a folyamatot támogatta meg az Unió jogalkotási folyamata, ami az európai statisztikákról szóló rendelet módosítását jelentette és ennek alapján a tagországok mandátumot, felhatalmazást kaptak arra, hogy nemzeti szinten is meg tudják teremteni a felhatalmazásnak a jogszabályi lábát. Az uniós rendelet részletesen szabályozta az adathozzáférési, adatátadási folyamatot, így már csak át kellett ültetni a magyar jogrendbe. Ennek lett az eredménye idén nyáron a Stt. megfelelő módosítása, ami 2025. június 24-től hatályos.

Ezt követően ismertette, hogy mik is azok a magánkézben lévő adatok. A magánkézben lévő adatok adatgazdái, magánszférában tevékenykedő gazdálkodó szervezetek, jogi személyek, gazdasági tevékenységet végző természetes személyek, akiknek a tevékenysége során rengeteg adat keletkezik. Ezeket az adatokat

maguk a szereplők is egyre inkább strukturált formában, elektronikus nyilvántartásokban kezelik, hiszen ezek az adatok az ő saját üzleti tevékenységük szempontjából is rendkívül jelentősek. Ez a tendencia volt az, ami segítette a statisztikai célú felhasználást is, hiszen ezek a strukturált formában rendelkezésre álló adatbázisok rendkívül jól használhatók statisztikai célra.

Részletezte, hogy konkrétan milyen adatok ezek, példákkal alátámasztva. Az egyik kiemelt adatforrás, amivel a statisztikai hivatalok elkezdtek foglalkozni, azok a mobilcella információk, amelyek a nagy mobilszolgáltatóknál érhetők el.

Ezt követően ismertette, hogy melyek azok a statisztikai területek, amelyek fel tudják használni ezeket az adatokat. Ilyen például a turizmus statisztika, ezen a területen kezd el vizsgálni első körben a KSH, hogy mennyire használhatók a mobilcella információk statisztikai célokra.

A konkrét jogszabály módosítás a Stt. 29. §-át érintette. A magánkézben levő másodlagos adatforrásokra korábban is létezett rendelkezés, amely tulajdonképpen az előfutára volt a magánkézben lévő adatokhoz való jelenlegi módosítással megteremtett hozzáférésnek. Az előző szabályozás ugyanakkor nem terjedt ki személyes adatok felhasználására, illetve ezeket az adatfelvételeket az OSAP Korm. rendeletben külön el kellett rendelni.

Az uniós rendelet hatálybalépésével már nincs szükség Korm. rendeleti elrendelésre az adatátvételek tekintetében, illetve az uniós rendelet felhatalmazása alapján ezek az adatátvételek kiterjedhetnek személyes adatokra is.

Kiemelte, hogy ezek az adatforrások önmagukban ritkán használhatók fel egy klasszikus statisztika előállítására vagy egy adatgyűjtés kiváltására. Ezeket akkor lehet jól használni, ha össze lehet kapcsolni más forrásból származó, már a KSH-nál elérhető adatállományokkal. Ez csak akkor tehető meg, ha ezek az adatok valamilyen azonosítóval ellátva érkeznek, hiszen a kapcsolást ezek alapján lehet végrehajtani.

Mindezt szigorú adatvédelmi garanciák mellett kell elvégezni. Ezt a törvény is tartalmazza, amely kimondja, hogy kizárólag a statisztikai célhoz elengedhetetlenül szükséges mértékben kérhetők személyes adatok, illetve amikor ezeket az adatokat már nem kell azonosítható módon kezelni, akkor azokat vagy álnevesíteni vagy anonimizálni kell.

Fontos garancia, hogy a személyes adatok átvétele esetén Korm. rendeletben kell meghatározni azokat az adatköröket, amelyekre az adatátvételek kiterjedhetnek. Ez ugyanakkor nem jelenti azt, hogy adathelyszintű pontossággal kell meghatározni ezeket az adatátvételeket. A KSH ezt a Stt. Vhr. egy új mellékletében rögzíti. Az adatátvételek megvalósulásának feltétele, hogy alá kell írni egy együttműködési megállapodást az adatgazdával, amely eljárás részleteit a Stt. részletesen szabályozza. Fontos kiemelni, hogy a megállapodás aláírására három hónap áll rendelkezésre, amennyiben ennyi idő alatt az adatgazdának felróhatóan nem kerül sor a megállapodás megkötésére, a KSH az illetékes fővárosi/vármegyei kormányhivatalnál közigazgatási hatósági eljárást kezdeményezhet.

Kiemelte, hogy az adatátvételek térítésmentesek. A KSH nem fizet és nem is fizethet a jogszabály szerint térítést az adatgazdának, amelyet a közfeladat jellege indokol. Azonban ez a lehetőség nem csupán a KSH számára adott, hanem a HSSz valamennyi tagja részére is a törvényi feltételeknek megfelelően. Egy megkötés van, ami az uniós rendeletből következik, hogy a HSSz tagjai a KSH-n keresztül tudják igényelni az adatgazdától az adatokat.

Elmondta, hogy az OSAP-ra nézve a módosítás eredménye az, hogy már nincs szükség Korm. rendeleti elrendelésre az adatátvételek esetében, így a korábban a Korm. rendeletben szereplő adatátvételek közül 4 db adatátvétel kikerül a Korm. rendeletből, 2 db adatfelvétel az adatszolgáltatók számossága miatt

adatgyűjtésként kerül a továbbiakban végrehajtásra és bent marad a Korm. rendeletben, valamint a Belügyminisztérium 1 db adatátvétele tekintetében még folyik az egyeztetés a minisztériummal.

Előadásának végén kiemelte, hogy az OST-NSKT ülését követően kerül sor az OSAP Korm. rendeleti részre vonatkozó kormány-előterjesztés összeállítására és a szükséges egyeztetések lefolytatására.

Október végén kerül kiküldésre a HSSz egymás közötti adatátvételeinek aktualizálása. A végleges OSAP 2025. december 15-én kerül közzétételre a KSH honlapján.

Ezt követően Dr. Horn Dániel, az OST elnöke felhívta szavazásra az OST és NSKT tagjait az OSAP tervezetéről.

Az 1. napirendi ponthoz kapcsolódó szavazás eredménye alapján a 2026. évi OSAP tervezetét az OST tagsága és az NSKT tagsága is egyhangúan elfogadta.

2. napirendi pont: Tájékoztatás a 2024. évi OSAP teljesülésről

Előterjesztő: dr. Zavagyák Andrea, a KSH Statisztikai koordinációs osztályának vezetője

Dr. Zavagyák Andrea előadásának bevezetőjében tájékoztatást adott arról, hogy a Stt. és egyéb jogszabályok alapján 2024-ben 555 db élő adatfelvétel végrehajtását rendelte el az OSAP.

Az adatfelvételek végrehajtása a legtöbb esetben megkezdődött a teljesülési kérdőívek visszaküldéséig, azonban a teljes adat-előállítási folyamat számos esetben nem ért véget, még különböző szakaszában tartott a kérdőív kitöltésekor. Ezekben az esetekben az előző évi adatokat kérdezte meg a KSH a kitöltő szervektől.

Az előző évhez képest szerkezeti változás látszódik, megfigyelhető az elmozdulás az adatátvételek irányába, azok számának növekedése miatt. Az adatgyűjtések száma lassú csökkenést mutat.

Ismertette az adatfelvételek megoszlását darabszám szerint a KSH és a HSSz tagjai között, melyet ábrán mutatott be. Ennek alapján 555 db adatfelvétel volt (218 db adatgyűjtés, 337 db adatátvétel).

Ezt követően az adatátvételeket érintő tényezők bemutatására került sor.

Az adatátvételek beérkezési megoszlása kapcsán az előadó kiemelte, hogy az adatátvételek 97%-a határidőre teljesített volt.

Az adminisztratív adatok felhasználása kapcsán arról adott tájékoztatást, hogy a HSSz által elrendelt adatátvételek esetén becslési célra 39%-át, az adatszolgáltatói kör kijelölésére az adatátvételek 22%-át használták a HSSz-ben, ellenőrzési céllal az adatátvételek 19%-át használták fel.

Tájékoztatást adott az adatszolgáltatás elmulasztása miatti közigazgatási eljárások folyamatáról, alakulásáról.

Az adatok publikálásával kapcsolatban elmondta, hogy az online megjelenések túlsúlya tapasztalható. A vizualizációs eszközök közül kiemelkednek a grafikonos megoldások, valamint a táblázatos forma alkalmazásának aránya évről évre emelkedik.

Bemutatásra kerültek továbbá az előadás során az előállított statisztikai adatállományok jellemző felhasználói (első három helyen a közigazgatás és a kutatók, illetve a média szerepelt), a tudományos vagy tájékoztatási célú adatkiadások átvevői, valamint a KSH esetében az adatkiadások leggyakoribb típusai. Bemutatásra került a HSSz esetében a minőség javítását segítő eszközök megoszlása (főként a validálás, editálás és ellenőrzés), valamint a visszacsatolás formája az adatszolgáltatók/adatgazdák felé (konzultáció, elektronikus forma, késztermék megküldése) is.

A továbbiakban bemutatta a KSH kutatószobai adathozzáféréssel kapcsolatos főbb adatokat.

Kiemelte, hogy a HSSz szerveknél a visszaérkezett válaszok száma alapján 80 db adatfelvétel esetében megvalósult, 32 db adatfelvétel esetben nem valósult meg adatkérés az adatfelvételekből előállított adatokból. Végezetül tájékoztatta a testületeket, hogy a 2024. évi OSAP teljesülés elemzés véglegesítése után november hónapban a KSH honlapján kerül közzétételre.

3.napirendi pont: Adminisztratív nyilvántartások – GSZR és JSZENY kapcsolata

Előterjesztő: Dobi Imre, a KSH Regiszter osztályának szakstatisztikusa

Előadását kezdve elmondta, hogy a Gazdasági Szervezetek Regisztere (a továbbiakban: GSZR) a KSH-nak egy folyamatosan karbantartott alapnyilvántartása, amely tartalmazza a Magyarországon adószámmal rendelkező gazdasági szervezeteket és önálló vállalkozókat. Ezen szervezetek statisztikai adatgyűjtésekhez szükséges adatait tartja nyilván, ugyanakkor része a közigazgatásnak az egyablakos rendszeren keresztül, illetve a statisztikai számjel képzése vonatkozásában.

A GSZR-ből kerül leképezésre a vállalkozások statisztikája, ezt az államigazgatásban gazdasági, politikai döntésekhez tudják felhasználni a társszervek.

Fontos, hogy a GSZR egy élő, naprakész regiszter, ami napi szinten változik, amely azt jelenti, hogy naponta kb. tízezer új rekord érkezik be, illetve történik ez alapján valamilyen módosulás a GSZR-ben. A GSZR egy egységes adatbázis, amiben több mint 5 millió szervezet szerepel, melyeknek a történeti adataikat is tartalmazza.

Ismertette a GSZR adatforrásait, amelynél megjelennek az elsődleges adatforrások és másodlagos adminisztratív adatforrások.

Az elsődleges adatforrások OSAP adatgyűjtések alapján állnak elő, a másodlagos adatforrásoknak két csoportja van.

Az egyik a társszervek nyilvántartásaiból átvett, a szervezetekre vonatkozó adminisztratív alapadatokat, a másik a működésük során keletkező járulékadatokat, e-számla adatokat, társasági adó adatokat és az e-beszámoló adatait tartalmazza.

A nyilvántartási adatok esetében az egyablakos rendszeren keresztül áll a KSH kapcsolatban a nyilvántartó szervezetekkel. Az egyablakos rendszernek a célja a szervezetek adminisztratív terheinek a csökkentése, ezért az adminisztratív nyilvántartásokból közvetlenül átvételre kerülnek a szervezetekre vonatkozó adatok. A szervezeteknek egy helyen kell bejelenteniük az adataikat, amelyek egyablakos rendszerben kerülnek továbbításra az érintett közigazgatási szervek felé. Ha valaki egy egyéni vállalkozást indít, vagy céget alapít, akkor elég az egyéni vállalkozó nyilvántartásnál bejelentkeznie, vagy pedig a cégnyilvántartásba a cégek esetében. Egyben, egy helyen intézheti az adószámot, a statisztikai számjelet és egységesen ugyanazokat az adatokat kapja meg a KSH is.

Elmondta, hogy öt alapnyilvántartás van, amelyek a GSZR alapadatait biztosítják. (cégnyilvántartás, civil szervezetek nyilvántartása, költségvetési szervek nyilvántartása, egyéni vállalkozók nyilvántartása, adóalany nyilvántartás). Az adóalany nyilvántartásban szerepel az összes olyan szervezet, amelynek adószáma van. Felmerülhet, hogy duplikálva vannak az adatok, de a GSZR-be a közhiteles alapnyilvántartásból kerülnek be az alapadatok és az adónyilvántartásból csak azokat az adatokat veszi át a KSH, amiből a statisztikai elemzéseket ki lehet egészíteni.

Ezután tért rá a Jogi Személyek Egységes Nyilvántartására (továbbiakban: JSZENY). Jelezte, hogy az nem váltja ki a GSZR-t, hanem a közhiteles nyilvántartások vezetésében következik be egy egyszerűsítés a jövőben és első körben a cégnyilvántartást és a civil szervezetek nyilvántartását egységesítik. Ez a folyamat már 2021-ben elindult, de 2025-ben jelent meg az új jogszabály, amely 2027. január 1-jén lép hatályba.

A JSZENY célja egy egységes nyilvántartás kialakítása, ami már csak regisztratív nyilvántartás lesz, szemben a korábbi regisztratív és törvényességgel. Ez az új jogszabályban szétválik és kérelem alapú lesz a nyilvántartás. A fő cél, hogy egy egységes nyilvántartásban való elérhetőséget biztosítsanak, szemben azzal, hogy ha ma egy szervezetet meg akarunk vizsgálni, akkor el kell menni az adott nyilvántartást vezető szervezetnek a honlapjára és az adott nyilvántartásból lehet lekérni az adatot. Ez 2027-től megváltozik és lesz egy egységes felület, ahol le lehet kérni az adatokat függetlenül attól, hogy melyik nyilvántartásban szerepel a szervezet. Ennek bevezetése ütemezetten történik, első körben 2027. január 1-jétől a cégnyilvántartás és a civil szervezetek nyilvántartása lesz egységesítve.

Kérdésként felmerül, ha a JSZENY kiváltja a GSZR-t, akkor mi szükség van a GSZR-re? Azonban a JSZENY nem váltja ki a GSZR-t, a két rendszernek teljesen más a funkciója. A GSZR egy élő statisztikai regiszter, a JSZENY pedig egy adminisztratív nyilvántartás. A GSZR-ben megjelennek a nyilvántartásból átvett adatok, az azonosítási jellemzők, az elérhetőséget segítő adatok, demográfiai jellemzők és ezeket az adatokat, amik különböző nyilvántartásokban vannak, a GSZR teljesen egységesíti. Ennek megfelelően ez egy nagy adatbázis, amelyben benne van az összes szervezet és ezek az adatok kerülnek kiegészítésre csoportosító-, statisztikai felhasználást segítő- és az adatok vezetését támogató ismérvekkel.

Kihangsúlyozta, hogy a GSZR elsődlegesen az adatszolgáltatói kör kijelölését támogatja, az abban lévő árbevétel, létszámadatok szakstatisztika (például munkaügyi) készítésére nem alkalmasak, azonban csoportosításra felhasználhatók ezek az adatok a vállalkozástatisztika készítéséhez.

Ezt követően felhívta a figyelmet a regisztrált gazdasági szervezetek statisztikája és a vállalkozásdemográfia szakstatisztikában vizsgált vállalkozások sokasága közötti éles különbségre.

A regisztrált vállalkozások azok a jogilag létező, bejelentett szervezetek, melyek száma napi szinten frissül az egyablakos rendszerben.

A vállalkozásdemográfiában az úgynevezett működő vállalkozások vizsgálata történik. Működő vállalkozások alatt azokat a regiszterben szereplő, jogilag élő állapotú szervezeteket kell érteni, amelyek árbevétellel vagy létszámadattal rendelkeznek. Ez megmutatja, hogy a tényleges beregisztrált szervezetek közül hány szervezet az, amely valójában gazdasági tevékenységet folytat és ilyen vonatkozásban működő szervezet. Ezen adatok évente publikálásra kerülnek.

Kiemelte, hogy a járulékadatok havi szinten történő átvétele, illetve az ÁFA és online számla adatokból már havi szinten is előállításra kerül a működő vállalkozások statisztikája. Grafikusan bemutatta, hogy mi a különbség a működő vállalkozások és a regisztrált vállalkozások között.

Ábrákon további példákat mutatott be, hogy mit lehet még a GSZR-ből kinyerni. Példaként említette a KATA jogszabály bevezetését, amelynek hatásaként jelentősen csökkent a szervezetek száma, aminek az egyéni vállalkozói tevékenység visszaadása volt az oka.

Simon Béla (MNB) hozzászólásában elmondta a regisztrált és a működő vállalkozásokkal kapcsolatban, hogy egy vállalkozás nem csak attól működhet, hogy létszáma vagy árbevétele van, hanem attól is működhet, hogy vagyona van. Ez olyan szempont, ami elsősorban nem a KSH-nak fontos, mert nem a gazdasági tevékenységhez tartozik, hanem inkább az adózáshoz. Elmondása szerint ma Magyarországon nagyon sok szervezet van, amelyik hatalmas vagyonnal rendelkezik, se létszáma, se árbevétele nincs, de működőnek tekinti ezeket is, hiszen céljuk van.

Dobi Imre (KSH) válaszában elmondta, hogy a működő vállalkozások definíciója az EUROSTAT módszertana alapján van rögzítve, azért veszi a KSH ezeket a szempontokat figyelembe, ugyanakkor megköszönte a hasznos információt, észrevételt.

Szük Krisztina (MKIK) az egyablakos rendszerrel kapcsolatosan tett fel kérdést. Számos egyéni vállalkozás jelezte, hogy megkapják automatikusan a KSH számjelet, de aznap és másnap még nem aktív a szám. Amikor próbálnak regisztrálni például iparüzési adó szakrendszerbe, akkor a rendszer azt írja ki, hogy nem aktív a szám, ennek mi lehet az oka.

Dobi Imre (KSH) válaszában elmondta, hogy a pontos válaszhoz ismerni kellene a pontos problémát, melyik KSH-tól független szakrendszerben van az elakadás. Az egyéni vállalkozó nyilvántartásban, amikor beregisztrál az egyéni vállalkozó, akkor azonnal kapja vissza a választ a statisztikai számjelre vonatkozóan. Ez 24 órában folyamatosan működik. Azt kell megvizsgálni, hogy az adott szakrendszerbe honnan és hogyan töltődnek be az egyéni vállalkozók adatai, mert a KSH más szakrendszerekbe közvetlenül nem ad át, nem tölt be adatokat. Ha statisztikai számjel probléma van, akkor rögtön a KSH-t keresik meg, hogy nem adja át az adatokat. A konkrét esetekben már többször kiderült, hogy az adott szakrendszerbe nem kerülnek be az adatok. Ha a KSH honlapján lekérdezhető a törzsszám, megtalálható a statisztikai számjel, akkor nem a KSH rendszerében van a hiba.

4. napirendi pont: Szegénységi adatokkal kapcsolatos tájékoztatás

Előadó: Dr. Tóth Tamás, a KSH Statisztikai Igazgatóság elnökhelyettese

Elnökhelyettes úr előadásában elmondta, hogy az EU-SILC témája hosszabb időre nyúlik vissza. 2023-ban született a KSH-n belül egy olyan döntés, hogy a 2022-es népszámlálási adatok bázisán újra fogja súlyozni az EU-SILC adatbázist, valamint egy módszertani revíziót hajt végre.

A KSH 2023-ban és 2024-ben erről a döntésről tájékoztatta a kutatókat, majd az Eurostat-ot is. A revízió végül 2025-ben valósult meg. A revízió eredménye kb. két hete került publikálásra a sajtó és a nagyközönség, valamint a kutatói szervezetek számára.

A revízió hat referencia időszakot ölelt fel, 2018-2023 közötti évekre. A célja az volt, hogy a 2022-es népszámlálás adataival újrásúlyozásra kerüljenek a létszámadatok, a társadalmi szerkezet pontosítása érdekében. Ezen kívül cél volt a jövedelmi eloszlások finomhangolása, a bruttó és nettó jövedelmek közötti inkonzisztencia vizsgálata és az inkonzisztencia feloldása, valamint a szegénységi rés túlzott kilengése okainak feltárása és csökkentése.

Ezt követően bemutatta az eredményeket, amelyek közül az egyik legfontosabb, hogy a fő kompozit indikátor tendenciája és a szintjei minden vizsgált referencia évben mintavételi hibahatáron belül változtak. Ezen felül sikerült a jövedelemszerkezetet pontosítani, a jövedelemeloszlásban a kiugró értékeket megszüntetni, a bruttó és a nettó jövedelmek közötti inkonzisztenciát is sikerült megszüntetni és a szegénységi rés volatilitását is sikerült eliminálni. A fő kompozit mutató tendenciájában, dinamikájában és szintjében érdemi elmozdulás nem történt, a belső szerkezetben volt egy kisebb átrendeződés.

Ezt követően ismertette a kompozit mutatót ábra segítségével, amelyen látható volt, hogy az első vizsgálati évben a kompozit mutató, a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek aránya hibahatáron belül nőtt, az utolsó vizsgált évben pedig csökkent.

Hőtérképen szemléltette, hogy a fő mutató, valamint a részmutatók értéke egyes esetekben pozitív, más esetekben negatív irányba mozdult el. A lényegi kérdés az volt, hogy a mutatók változása mintavételi hibahatáron belül tudott-e maradni, vagy meghaladta azt. A 24 vizsgált esetben 22 esetben mintavételi hibahatáron belül változott a mutató, 2 esetben pedig minimálisan mintavételi hibahatáron kívül vagy annak közelében alakult.

A belső szerkezetben minimális átrendeződés történt, ami azt jelenti, hogy a fiatal népességben a kompozit mutatónak az értéke minimális szinten növekedett, míg az idősebb korosztályban a mutató értéke minimális szinten csökkent. A revíziót követően a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatában élők aránya az időszak eleje és vége között nagyobb mértékben csökkent, mint a revízió előtt.

Elnökhelyettes úr bemutatta a jövedelemeloszlási görbéket is, és hangsúlyozta, hogy a KSH korábban több alkalommal jelezte, hogy az EU-SILC felvétel jövedelmi eloszlásai nem alkalmasak arra, hogy azokból nagyon részletes hisztogramok kerüljenek közlésre.

A revízió során korrigálásra kerültek a kiugró értékek is és érdemben nem módosult a fő kompozit mutató. Elmondható, hogy mind a hat vizsgált évben egy normál eloszlásgörbét követő jövedelemeloszlás látható.

A fő konklúzió, hogy az adatok és azok megbízhatósága, valamint a módszertan a revíziót megelőzően is valid volt és helyes. A revízió ezt csak megerősítette. A szegénység fő mérőszáma érdemben nem változott, szerkezetében egy minimális, hibahatáron belüli változás következett be, de érdemi változás nem történt.

Az Eurostat validálási folyamata során a mutató minden tétele ellenőrzésen esett át, a teljes adatbázis validálásra és publikálásra került. Az állományok, a kutatók számára a Kutatószobában bármikor nyilvánosan elérhetők.

Szabó Andrea (MTA) arra kérdezett rá, hogy többször is elhangzott a hibahatár kifejezés, amelyre vonatkozóan érdeklődött, hogy mekkora ez a hibahatár egy SILC adatfelvétel esetében, továbbá, hogy miért pont a 2018-2023 közötti időszakra volt a módosítás, illetve a kutatói közösségből történt-e egyeztetés a két, illetve három kutatóval, aki különösen foglalkozott ezzel a témával.

Dr. Tóth Tamás Elnökhelyettes úr elmondta, hogy a kutatókkal személyesen levelezett, továbbá felajánlotta részükre a kutatószobai kutatás lehetőségét, az eredmények megismerését, néhány esetben, ha módszertani kérdésük lenne, akár metaadat szintig is betekinthetnek. Ha ez után is lenne olyan kérdésük, ami fennmarad, azt írják meg és megválaszolásra kerül, illetve felajánlotta részükre egy személyes találkozó lehetőségét is. Eddig ilyen jelzés nem érkezett.

Kollár Krisztina (KSH) a mintavételi hibahatár tekintetében válaszában elmondta, hogy ez minden mutatónál más, és minden évben más, de ha egy től-ig határt kellene mondania, akkor 1 és 1.4 százalékpont között van a fő kompozit mutatóra vonatkozóan. A relatív jövedelmi szegénység is 0.9 és 1.2 százalékpont között van, ezzel lehet számolni.

Az évekre vonatkozóan elmondta, hogy az többszöröz, az egyik az, hogy a népszámlálási létszámadatokat tekintve és egyeztetve a módszertanos kollégákkal ezeket az éveket javasolták. Az Eurostat is minimum 5 évet javasol, illetve az EU-SILC felvételhez a sarokszámokat a munkaerő felvétel biztosítja és a munkaerőfelvételt is 2018-tól súlyozták újra, ezért, hogy konzisztens legyen egyértelmű volt, hogy ezekre az évekre kerül végrehajtásra.

Dr. Horn Dániel, az OST elnöke megköszönte a tájékoztatást, melyet kifejezetten kért a napirendre felvenni. Elmondta, hogy nagyon fontosnak tartja, hogy a KSH-nak nem csak hitelesnek kell lennie, hanem annak is kell látszania és emiatt is fontos volt a kutatói tájékoztató, illetve az OST számára tartott tájékoztató.

Fontosnak tartja, hogy a tervezett revízió kibővítésre került a kutatói jelzések hatására jobban, alaposabban átnézésre kerültek az adatok. Elmondta, hogy az eredményeket egy kicsit másképp értelmezi, mint a KSH, mint például az 1.6-1.7 hibahatáron kívüli eltérések esete. Ezért is fontos, hogy megtörtént a revízió, mert nem mindegy, hogy 170 ezer ember kerül szegénységi küszöb alá vagy sem. Ugyan kicsinek tűnik ez a szám, de

mégis, ha az összlakossághoz viszonyítjuk, akkor kifejezetten nagy mozgásnak számít. Emiatt is fontos, hogy a KSH ezeket folyamatosan, akár kutatói jelzésre is felül tudja vizsgálni, melyet előremutatónak tart.

Zárszóként **dr. Nagy Eszter** az Egyebek napirendi pont keretében elmondta, hogy 2010-ben került megalapításra a Statisztikai Világnap, melyet 5 évente ünnepelnek meg, október 20-án. Idén ebből az alkalomból a KSH „Statisztika és tudomány” címmel rendez egy tudományos konferenciát, amelyre sok szeretettel várnak mindenkit.

A másik rendezvény, melyet már elég hosszú ideje, tradicionálisan megszervez a KSH a Stat Wars című statisztikai verseny. Idén ősszel kettő került meghirdetésre. Az egyik 8. alkalommal, az alap és mesterképzésben résztvevő hallgatók számára került meghirdetésre és idén a Magyar Nemzeti Bankkal és a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatallal együttműködve kerül megrendezésre.

A másik, országos csapatverseny pedig a kicsit fiatalabbak, a középiskolai tanulók számára kerül megrendezésre, immár 12. alkalommal. A rendezvény különlegessége, hogy a KSH együttműködik különböző egyetemekkel annak érdekében, hogy a versenyen elért eredményeket az egyetemek felvételi ponttal el tudják ismerni. Az együttműködés keretében a kecskeméti Neumann János Egyetem lesz az első, aki felvételi pontot is fog adni a versenyen helyezést elérő csapatok tagjainak.

Röviden elmondta még, hogy a HSSz tagjainak akkreditációs eljárásai keretében 4 eljárás került eddig lezárásra (Agrárminisztérium, Közbeszerzési Hatóság, Belügyminisztérium és a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal), 7 eljárás van folyamatban és az utolsó 3 eljárást 2026 elején tervezi a KSH elindítani.

A lezárt eljárások eredményeit mindenki megtalálhatja a KSH honlapján.

Ezt követően Dr. Horn Dániel, az OST elnöke tájékoztatást adott arról, hogy az emlékeztetővel együtt az előadások anyagait elektronikus úton az OST és NSKT Titkárság munkatársai megküldik a tagok részére, valamint arról is, hogy a következő ülés várhatóan november végén vagy december elején kerül megtartásra. Ennek konkrét időpontjáról a későbbiekben a Titkárságok bővebb tájékoztatást adnak.

Végezetül megköszönte a tagok és a jelenlévők részvételét, munkáját és bezárta az ülést.

Budapest, időbélyegző szerint

Dr. Horn Dániel
az OST elnöke

dr. Nemezc Gabriella
az OST titkára

dr. Nagy Eszter
az NSKT titkára

Dr. Kincses Áron
a KSH elnöke

Az emlékeztetőt kapják:

Dr. Kincses Áron, a KSH elnöke

Dr. Tóth Tamás, a KSH elnökhelyettese

Dr. Tóth Szabolcs Ferenc, a KSH elnökhelyettese

Ádám Dénes, a KSH elnökhelyettese

az OST és NSKT tagjai és állandó meghívottjai